

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722200858
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2722200858.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Pavla Lacza, v právnej veci žalobcu: FESTAP s.r.o., so sídlom Hattalova 2, Bratislava, IČO: 31 587 828, zastúpeného splnomocnencom: AK Kovár a partneri s. r. o., so sídlom Dúbravská cesta 2, Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 50 971 662, proti žalovanému: ForPack, s. r. o., so sídlom Sasinkova 2575/4, Skalica, IČO: 50 832 191, zastúpenému advokátom: JUDr. Ľubomír Vanek, so sídlom Potočná 169/85, Skalica, o určenie vlastníckeho práva k hnutelným veciam, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Skalica zo dňa 15. augusta 2022 č. k. 5Cb/14/2022-164, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť nenakladať s vo výroku špecifikovanými hnutelnými vecami, najmä zdržať sa ich predaja, darovania, zámeny za iný majetok, vkladu do majetku inej obchodnej spoločnosti, vypožičania, zriadenia záložného práva alebo vecného bremena v prospech tretej osoby, prenajatia a iných obdobných právnych úkonov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Skalica pod sp. zn. 5Cb/14/2022. Rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, 2 písm. c/, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

Vecne dôvodil, že dňa 28.6.2022 bola tamojšiemu súdu doručená žaloba o určenie vlastníckeho práva k hnutelnému majetku. Spolu so žalobou bol doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s hnutelným majetkom bližšie špecifikovaným v návrhu, najmä zdržať sa jeho predaja, darovania, zámeny za iný majetok, vkladu do majetku inej obchodnej spoločnosti, vypožičania, zriadenia záložného práva alebo vecného bremena v prospech tretej osoby, prenajatia a iných obdobných právnych úkonov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh žalobca odôvodnil tým, že pomery medzi stranami sporu je potrebné upraviť z dôvodu bezprostredne hroziaceho zásahu do práv žalobcu, keď rozhodujúcou skutočnosťou odôvodňujúcou potrebu neodkladnej úpravy pomerov sú v tomto prípade jednotlivé kroky žalovaného smerujúce k neoprávnenému nadobudnutiu vlastníckeho práva k hnutelnému majetku vo vlastníctve žalobcu a k vytvoreniu priestoru pre ďalšie nakladanie s ním, pretože tieto hnutelné veci sa nachádzajú v areáli žalovaného (t.j. v jeho voľnej dispozícii), pričom žalobca sa predmetnou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k týmto hnutelným veciam.

Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôvodov dospel k záveru, že v danom konaní sú splnené predpoklady umožňujúce jeho nariadenie. Uviedol, že žalobca sa návrhom domáha, aby súd uložil povinnosť žalovanému zdržať sa až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej akéhokoľvek nakladania s hnutelným majetkom špecifikovaným v návrhu. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že existuje dôvodná obava, že žalovaný bude disponovať s predmetnými vecami, keďže sa reálne nachádzajú v nehnuteľnostiach žalovaného a hrozí tak bezprostredný vznik škody na strane žalobcu z toho dôvodu, že vlastnícke právo k nim je sporné (je predmetom žaloby podanej spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia). Súd konštatoval, že z listinných dôkazov priložených k návrhu vyplýva, že žalovaný sa považuje za vlastníka predmetných hnutelných vecí (napr. č.l. 41-43) a hoci nebolo zo strany žalobcu osvedčené, že by žalovaný vykonával faktické úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva (resp. k iným dispozičným úkonom) predmetných hnutelných vecí, podľa názoru súdu je daná potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu, a to aj napriek tomu, že žalovaný podľa listinných dôkazov doložených k návrhu má aj iný majetok, t.j. nie je odkázaný na predaj predmetných hnutelných vecí (súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/48/2016-123 zo dňa 9.2.2016). Obava spočívajúca vo vzniku škody vyplýva najmä z tej skutočnosti, že predmetné hnutelné veci sa nachádzajú v reálnej dispozícii žalovaného (v obchodných priestoroch žalovaného), pričom podľa predmetu činnosti vyplývajúceho z výpisu z obchodného registra nie sú pre podnikateľské účely žalovaného využiteľné, keďže v prevažnej väčšine sa jedná o hnutelné veci na výrobu vaní, pričom predmetom činnosti žalovaného je výroba celulózy, papiera, lepenky a výrobkov z týchto materiálov a pod. Súd teda konštatoval, že žalobcovi hrozí vznik škody v súvislosti s prevodom vlastníckeho práva (resp. s inými dispozičnými úkonmi) k hnutelným veciam, keďže vlastnícke právo k nim je sporné. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že žalobca dostatočným spôsobom preukázal naliehavosť a dôvodnosť svojich tvrdení, t.j. osvedčil ohrozenie jeho práv, resp. oprávnených záujmov.

Súd prvej inštancie ďalej uzavrel, že žalobca osvedčil dôvodnosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana a súd tak mal preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov pre hrozbu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach (vzniku škody), z ktorého dôvodu v zmysle § 325 ods. 2 písm. c) a d) CSP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť nenakladať s hnutelnými vecami špecifikovanými vo výrokovvej časti tohto uznesenia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného pod sp. zn. 5Cb/14/2022. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd zvážil rozsah navrhovaného obmedzenia, t.j. či uložením povinnosti žalovanému nedôjde k zásahu do jeho vlastníckych práv nad nevyhnutnú mieru, resp. k obmedzeniu alebo znemožneniu jeho podnikania a či uloženie tohto obmedzenia sleduje legitímny cieľ. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že uložením povinnosti žalovanému nenakladať s predmetnými vecami sa nevytvorí žiaden nenávratný alebo v budúcnosti nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán sporu a na strane žalovaného ako právnickej osoby nevznikne neprimeraná ujma, pretože vzhľadom na predmet činnosti vyplývajúci z výpisu z obchodného registra žalovaného (výroba celulózy, papiera, lepenky a výrobkov z týchto materiálov a pod.) a charakter predmetných hnutelných vecí uvedených vo výrokovvej časti uznesenia sa možno odôvodnene domnievať, že na jeho strane nepríde k prerušeniu podnikateľskej činnosti.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie nerozhodoval z dôvodu, že neodkladné opatrenie nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (t.j. nejedná sa o neodkladné opatrenie, ktoré konzumuje vec samu), a teda nebolo možné v danom prípade postupovať v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zmenu tak, že odvolací súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/ a h/ CSP. Dôvodil, že nariadené neodkladné opatrenie je v zrejmom rozpore so skutkovým a právnym stavom a pre jeho nariadenie nebola splnená ani jedna zákonná podmienka. Súd prvej inštancie tak svojím rozhodnutím zasiahol do ústavného práva žalovaného vlastníť majetok a disponovať s ním, pričom tento zásah ani náležitým spôsobom neodôvodnil. Žalovanému spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia nebol doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia prípadne samotná žaloba, preto sa nevie relevantne vyjadriť k odôvodneniu návrhu žalobcu.

Žalovaný v prvom rade namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pričom poukazoval na to, že žalobca je v konkurze a bol mu súdom ustanovený správca konkurznej podstaty. Z tohto dôvodu mal za to, že žalobca nie je v tomto prípade aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k huteľným veciam a ani vo veci nariadenia neodkladného opatrenia. Ďalej poukázal na zjavné zneužitie práva zo strany žalobcu, keď tento podáva návrhy na viaceré súdy a žiada určiť vlastnícke právo k huteľným veciam v prospech rovnakých subjektov s odkazom na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 15C/39/2022 o určenie vlastníckeho práva spoločnosti FESTAP s.r.o. k totožným huteľným veciam ako v konaní sp. zn. 15Cb/14/2022, pričom v uvedenom konaní už súd rozhodoval o neodkladnom opatrení. Žalovaný mal za to, že nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, resp. vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu sú neodstrániteľné prekážky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pre ktoré nie je možné návrhu žalobcu vyhovieť.

Ďalej sa žalovaný vyjadril aj vo veci určenia vlastníckeho práva a poukázal na to, že žalobca ako predávajúci uzatvoril so žalovaným ako kupujúcim kúpnu zmluvu č. 08/2018 z 28.8.2018, na základe ktorej žalovaný nadobudol vlastnícke právo k predmetným huteľným veciam (predmetom kúpy boli aj nehnuteľnosti, v ktorých sa nachádzajú prevádzkové priestory žalovaného). Spolu s predmetnou kúpnu zmluvou bola uzatvorená aj dohoda o užívaní a uvoľňovaní nehnuteľností ako príloha č. 3 kúpnej zmluvy, pričom podľa čl. P4.1 bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že ak odovzdávajúci nezrealizuje demontáž zariadenia v stanovenom termíne uvoľnenia jednotlivých častí nehnuteľnosti, stane sa tento huteľný majetok bezodplatnou súčasťou vybavenia nehnuteľnosti. Podľa dohody sa mala demontáž označených huteľných vecí zrealizovať najneskôr do 31.12.2019 v súlade s dodatkom č. 2 k dohode. Vzhľadom na to, že k demontáži predmetných zariadení nedošlo v stanovenom čase, tak sa huteľný majetok stal súčasťou vybavenia nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného. Žalovaný tiež zdôraznil, že znenie uvedených zmlúv a dohôd vrátane ustanovenia P4.1, na základe ktorého sa žalovaný stal výlučným vlastníkom huteľných vecí nachádzajúcich sa v predmetných nehnuteľnostiach nadobudnutých na základe kúpnej zmluvy, vypracoval, pripravil a zmluve si vymienil práve žalobca. O spornosti vlastníctva huteľných vecí v prospech žalovaného nemal pochybnosť ani správca konkurznej podstaty (spolu s veriteľmi žalobcu), ktorý predmetné nehnuteľnosti vylúčil zo súpisu všeobecnej podstaty majetku žalobcu.

Žalovaný tiež namietal, že v odôvodnení neodkladného opatrenia nie je ani zmienka o posúdení pravdepodobnosti úspechu žalobcu vzhľadom na predložené listinné dôkazy, ktoré mal súd k dispozícii a s ktorými sa mohol a mal oboznámiť. V tejto súvislosti poukázal na to, že zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia a zo samotných skutkových tvrdení uvádzaných žalobcom je zjavne bezúspešnosť žalobcu v súdnom spore. Keďže nárok uplatnený žalobcom považoval žalovaný za zjavne nedôvodný, mal za to, že nie je možné takémuto nároku poskytnúť ochranu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia. V prípade, že by žalovaný nemohol disponovať s predmetnými huteľnými veciami a musel by ich strpieť v jeho priestoroch, vznikla by mu značná škoda, pretože by nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť vo svojich priestoroch, ktoré za týmto účelom kupoval a uhradil v prospech žalobcu kúpnu cenu vo výške 1.450.000 eur, čo jednoznačne možno hodnotiť ako neprímeranú ujmu na strane subjektu, voči ktorému neodkladné opatrenie smeruje.

V súvislosti s možným vznikom ujmy, resp. škody na strane žalobcu, žalovaný poukázal na listinné dôkazy (Obchodný vestník 93/2022), z ktorých jednoznačne vyplýva, že hodnota predmetných huteľných vecí je zanedbateľná, resp. tieto veci majú hodnotu len materiálu, z ktorého sú vyrobené, preto nemožno ani uvažovať o nejakej značnej škode na strane žalobcu.

Žalovaný ďalej uviedol, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o neodkladnom opatrení nekriticky prial tvrdenia žalobcu, keď žalobca nijakým spôsobom neosvedčil existenciu predmetných huteľných vecí ku dňu rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení. Považoval za nevyhnutné, aby bol aspoň reálny predpoklad, že predmetné huteľné veci opísané v neodkladnom opatrení existujú, a teda, že je dôvodné bezodkladne upravovať pomery a vstupovať do dispozičných práv účastníka konania. Ak predmetné

hnuteľné veci neexistujú, prípadne majú len zanedbateľnú hodnotu, nie je tu ani predpoklad, že by konaním žalovaného po nariadení neodkladného opatrenia bol spôsobený neodstrániteľný následok. Existenciu vecí, na ktoré sa majú vzťahovať súdom nariadené povinnosti, musí osvedčiť žalobca, k tomu však nedošlo.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na odvolanie žalovaného, odôvodnenie preskúmaného uznesenia ako i skutočnosti osvedčené obsahom spisu, bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia.

Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1).

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon iba demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (ods. 1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (ods. 2).

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Z vyššie citovaných ustanovení CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery, a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené.

Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity).

V predmetnej právnej veci podal žalobca spolu so žalobou vo veci samej zároveň návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobou vo veci samej sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva k tam špecifikovaným huteľným veciam. Neodkladným opatrením sa potom domáhal uloženia povinnosti žalovanému nenakladať s označenými huteľnými vecami, najmä zdržať sa ich predaja, darovania, zámeny za iný majetok, vkladu do majetku inej obchodnej spoločnosti, vypožičania, zriadenia záložného práva alebo vecného bremena v prospech tretej osoby, prenajatia a iných obdobných právnych úkonov, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Skalica pod sp. zn. 5Cb/14/2022.

Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, čo však odôvodnil len tým, že opísal skutočnosti uvedené žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (pričom samotné dôvody nariadenia neodkladného opatrenia vyplývali skôr zo žaloby, ktorej bol návrh na nariadenie opatrenia súčasťou, tie ale súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol) a potom iba stroho skonštatoval, že na základe predložených listín sa žalovaný považuje za vlastníka predmetných huteľných vecí. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je zrejmé, akým spôsobom súd vyhodnotil osvedčenie dôvodnosti chráneného nároku, bez ktorého nariadenie neodkladného opatrenia ani neprichádza do úvahy. Súd je povinný vždy v prvom rade dôsledne vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý a až následne, či reálne došlo k osvedčeniu všetkých skutočností, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia v konkrétnom prípade podmienené. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Súd sa však vôbec nezaoberal dôvodnosťou nároku, ktorému sa má poskytnúť prípadná ochrana, čo je prvotný, základný a nevyhnutný predpoklad, ktorý mal mať súd prvej inštancie v tomto štádiu konania dostatočne osvedčený. Súd v tomto smere neuviedol žiadne svoje myšlienkové a hodnotiace úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že nárok žalobcu, ktorému sa má poskytnúť ochrana, je vôbec osvedčený. Pokiaľ sa žalobca žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k huteľným veciam, musí v prvom rade osvedčiť, že mu vlastnícke právo k týmto huteľným veciam patrí. V samotnej žalobe sa však žalobca sústreďuje na riešenie otázky, že vlastnícke právo k predmetným huteľným veciam nenadobudol žalovaný, avšak žiadne listinné dôkazy, z ktorých vyvodzuje svoje vlastnícke právo k týmto huteľným veciam, neoznačil ani nepredložil. Súd teda nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže navrhovateľ dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou.

Zároveň súd prvej inštancie mal za dôvodné nariadiť vo veci neodkladné opatrenie, keď mal za osvedčené, že žalobcovi hrozí vznik škody v súvislosti s prevodom vlastníckeho práva (resp. s inými dispozičnými úkonmi) k huteľným veciam, keďže vlastnícke právo k nim je sporné. Obava spočívajúca vo vzniku škody podľa súdu prvej inštancie vyplýva najmä z tej skutočnosti, že predmetné huteľné veci sa nachádzajú v reálnej dispozícii žalovaného (v obchodných priestoroch žalovaného), pričom podľa predmetu činnosti vyplývajúceho z výpisu z obchodného registra nie sú pre podnikateľské účely žalovaného využiteľné. Takéto odôvodnenie hrozacej škody je však nepostačujúce, keďže opätovne súd prvej inštancie ani len neodkazuje na žiadne listinné dôkazy a ani neuvádza svoje hodnotiace úvahy z čoho vyplýva hrozba vzniku škody na strane žalobcu a aká škoda mu vlastne hrozí, najmä keď z

listinných dôkazov žiadnym spôsobom nevyplýva, že žalovaným označené hnutelné veci by mali mať takú hodnotu ako to tvrdí, a teda i hrozba škody v danom prípade nie je dostatočne osvedčená; navyše z oznámenia správcu o vylúčení hnutelných vecí zo všeobecnej podstaty zverejneného v Obchodnom vestníku č. 102/2022 z 27.5.2022 vyplýva ohľadom hodnoty hnutelných vecí presný opak (opotrebovaný/nefunkčný).

V ďalšom však odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako nedôvodnú. V súlade s ust. § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „ZKR“) oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku podliehajúceho konkurzu vyhlásením konkurzu prechádza na správcu. V danej veci nie je sporné, že predmetné hnutelné veci správca vylúčil zo súpisu, preto sa na tieto hnutelné veci už nevzťahujú účinky vyhlásenia konkurzu v zmysle § 44 ods. 1 ZKR. Správca je totiž oprávnený konať za úpadcu len ohľadne majetku úpadcu, ktorý patrí do konkurznej podstaty. Vyhlásením konkurzu úpadca nestráca právnu subjektivitu a má naďalej spôsobilosť na práva a povinnosti a aj spôsobilosť na právne úkony v takom rozsahu, ako ju mal do vyhlásenia konkurzu. Do spôsobilosti na právne úkony sa mu zasahuje tým, že ZKR obmedzuje dlžníka ohľadne právnych úkonov, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu. Majetok úpadcu, ktorý nepodlieha konkurzu, je teda v plnom rozsahu v dispozičnom oprávnení úpadcu. Preto žalobca má i aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným hnutelným veciam (ako aj neodkladného opatrenia).

Bez právneho významu bol i poukaz žalovaného, že o spornosti vlastníctva hnutelných vecí v prospech žalovaného nemal pochybnosť ani správca konkurznej podstaty (spolu s veriteľmi žalobcu), ktorý predmetné nehnuteľnosti vylúčil zo súpisu všeobecnej podstaty majetku žalobcu. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že akékoľvek rozhodnutie správcu o vylúčení majetku zo súpisu a ani úspešná excindačná žaloba (žaloba o vylúčenie vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu) neurčuje vlastnícke právo k veci, pretože zápisom vecí do súpisu podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jej vylúčení zo súpisu, sa nemení jej skutočný vlastník, či už je ním úpadca alebo tretia osoba (por. tiež R 52/2010, R 67/2020).

Podľa § 236 CSP, v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím dochádza k realizácii práva na súdnu ochranu a ku garancii základnej právnej istoty. Stručná forma odôvodnenia uznesenia predstavuje najmä objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť. Pokiaľ ide o odôvodnenie uznesenia, ktorým sa rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musia z neho vyplývať aj osobitosti odôvodnenia v intenciách aplikovaného právneho posúdenia, t. j. najmä ustanovení § 324, § 325 a § 326 CSP, teda aj vysporiadanie sa so všetkými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia.

Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Práve odôvodnenie je tou časťou rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietať konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 236 CSP upravuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky

na odôvodnenie uznesenia. V prípade neodkladného opatrenia je potom súd v prvom rade povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vyhodnotiť pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a následne tiež potrebu bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán. Z jeho odôvodnenia by nepochybne mali vyplývať úvahy o tom, aké okolnosti považuje vzhľadom na predmet sporu za podstatné pre osvedčenie existencie práva vo veci samej a tiež, že ich existenciu má za osvedčenú na základe akých konkrétnych skutočností tvrdených v žalobe a predložených dôkazných prostriedkov, tiež z neho musia vyplývať konkrétne úvahy súdu, v čom je daná hrozba ujmy na právach žalobcu (ako už odvolací súd uviedol vyššie - najmä keď z listinných dôkazov žiadnym spôsobom nevyplýva, že žalovaným označené hnutelné veci by mali mať takú hodnotu ako to tvrdí, a teda i hrozba škody v danom prípade nie je ničím osvedčená; navyše z oznámenia správcu o vylúčení hnutelných vecí zo všeobecnej podstaty zverejneného v Obchodnom vestníku č. 102/2022 z 27.5.2022 vyplýva ohľadom hodnoty hnutelných vecí presný opak), a teda nutnosť dočasnej úpravy pomerov práve spôsobom navrhovaným žalobcom. Pritom medzi predbežnými skutkovými zisteniami súdu, jeho úvahami pri hodnotení dosiaľ predložených dôkazov a jeho právnymi závermi by mala existovať logická nadväznosť.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd v predmetnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 236 CSP riadne nesplnil, nakoľko svoje skutkové a právne závery vedúce ho k dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnej veci dostatočne neodôvodnil.

Predovšetkým v odôvodnení napadnutého uznesenia absentuje vysporiadanie sa s pravdepodobnosťou nároku žalobcu, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i odôvodnenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán, s prihliadnutím na žalobcom predložené listinné dôkazy (tieto súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia ani len neuviedol).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/ a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v

rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

V danom prípade súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, zistené skutočnosti vo vzájomných súvislostiach dostatočne nevyhodnotil. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami a neumožnením odstrániť vady návrhu) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, ktorý dostatočné dôvody svojho rozhodnutia neuviedol, ich nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd ďalej musel prihliadnuť i na tvrdenie žalovaného (žalobcom nepopreté, keďže sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril), že žalobca žiada určiť vlastnícke právo k totožným huteľným veciam vo vzťahu medzi rovnakými subjektmi v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 15C/39/2022, pričom v uvedenom konaní už súd rozhodoval o neodkladnom opatrení. Žalovaný tak v podstate uplatnil námietku prekážky litispendencie, ako aj prekážky rozhodutej veci. Súd je pritom v zmysle § 161 ods. 1 CSP povinný ex offico kedykoľvek prihliadať na to, či sú splnené procesné podmienky. Keďže však odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, bude v ďalšom priebehu konania povinnosťou súdu prvej inštancie zistiť, či je daná prekážka litispendencie, prípadne prekážka rozhodutej veci, pričom pri posudzovaní oboch prekážok musí súd prvej inštancie dôkladne posúdiť otázku totožnosti veci.

Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude v ďalšom konaní v súlade s platnou procesnou normou po zistení, že sú splnené procesné podmienky, náležite vyhodnotiť všetky relevantné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 1 a § 326 CSP, t. j. najmä z hľadiska konkrétneho posúdenia pravdepodobnosti nároku žalobcu vo veci samej, ako aj existencie bezprostredne hroziacej ujmy, a to aj s prihliadnutím a vyhodnotením žalobcom predložených listinných dôkazov, doručiť žalovanému tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite odôvodniť, t. j. vyporiadať sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako bolo uvedené vyššie, pričom súd musí svoj myšlienkový postup v odôvodnení dostatočne vysvetliť, čiže logicky kompaktným spôsobom vysvetliť, aké skutočnosti mal za osvedčené a na základe akých dôkazov a ako ich právne posúdil.

Vzhľadom na to, že sa jedná o konanie o neodkladnom opatrení, ktoré nie je neodkladným opatrením vo veci samej, rozhodne o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania, zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, súd v rozhodnutí, ktorým sa predmetné konanie bude končiť.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie.